

הדלקת נרות: 19:10

צאת השבת: 20:20

מוצ"ש לר"ת: 21:15

הזמנים לפי אופק ירושלים

שבת
מברכין!

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוואס שליט"א

ביחד

חוסר בהנהגה

נושא ההנהגה בבית הוא דבר רגיש. כאשר אין הנהגה נכונה בבית, מיד מגיעות אכזבות ומחשבות וטענות מדוע התחנתני... למדנו שהבעל קיבל את שרביט הפיקוד, וכל אשה בעולם רוצה בעל חזק להשען עליו. ואפילו נשות קריירה ובעלות משרות חשובות, כשהן מגיעות הביתה ולובשות חלוק, יורדות מהעקבים ונועלות נעלי בית, הן רוצות בעל שאפשר להשען עליו ושיוודע להנהיג.

התקשרה אלי אמא לשלושה ילדים. היא פתחה ואמרה: יש לי בעל תומך, עוזר, חרוץ, מסייע לי בגידול הילדים... ולמרות זאת אני רוצה להתגרש! נמאס לי ממנו, אני לא יכולה לסבול אותו... אז מה הבעיה? שאלתי. והיא אמרה: אני אשה, ואשה לפעמים בוכה. אם תשאל אותי למה אני בוכה? לפעמים גם אני לא יודעת 'למה?' ומה רוצה אשה מבעלה, היא המשיכה, שיפייס אותה, יעודד אותה וינגב לה את הדמעות, וממשיכים את היום... כשאני בוכה ובאה אליו שירגיע אותי הוא שואל למה את בוכה? וכשאני אומרת לו את הסיבה הוא פורץ בבכי. עכשיו אני בוכה והוא בוכה, אני מפסיקה והוא ממשיך. לבסוף אני אומרת לו אל תבכה, אין על מה לבכות, הכל שטויות... אני רוצה להתגרש!

הרי לפנינו דוגמה מוחשית לחוסר תמיכה, ואף על פי ששאר הדברים אצלו מצוינים, מכל מקום אשה זקוקה לבעל תומך. זאת ועוד, אף אחת לא מחפשת Yes Man, מישהו שכל היום יגיד לה 'כן'. היא רוצה שגם בעלה יביע את דעתו, ואם לא נראה לו, שיחלוק על דעתה ויסביר את דבריו וינסה לשכנע.

ישנם דברים שבהם האשה צריכה להנהיג את הבית. לפעמים קורה שהאשה כל כך מפוזרת, לא ממוקדת וחסרת סדר יום עד שהבעל מרגיש 'שהספינה טובעת'. שכאשר הוא לא בבית אין הנהגה, אין סדר ונקיון כמו שצריך, והבית מתנהל בעצלתיים. הרבה בעלים התלוננו בפני שאין בבית אוכל מבושל בכלל. אם הוא לא ירים חפצים, הם ישארו כך שבוע שלם. הכביסות נעצרות והוא צריך לכבס ולקפל, וגם הרבה פעמים לשטוף את הבית. אין ספק שהבעל צריך לעזור לאשה בבית ולסייע בגידול וחינוך הילדים. אבל חוסר יעילות מצד האשה ברמה כזו, לא תיתכן!

הפתרון לבעיות מסוג זה הוא ללכת לסדנאות אימון בנושא העצמה אישית וסדר יום. לפעמים הסדנא היא קבוצתית ולפעמים צריך אפילו טיפול והדרכה פרטניים שכוללים שעורי בית וניהול מעקבים.

(מתוך הספר 'ביחד')

פרשת השבוע

ערי מקלט

"...תְּהִי־יָנָה שְׁשֵׁי־עָרִים הָאֵלֶּה לְמִקְלַט לְנוֹס שָׁמָּה כְּלִמְפָּה־נֶפֶשׁ בְּשַׁגָּה" בפרשתנו אנו נתקלים בסוגיא ושמה – רוצח בשגגה. התורה מסבירה לנו באיזה אופן אדם יכול להרוג נפש בשגגה.

אחד האפשרויות היא ששני אנשים יצאו ליער לחטוב עצים בגרזן, אחד מהם לא בדק טוב את העץ שהגרזן אחוז בו, ונשל הגרזן ופגע בחברו ומת חברו. לזה יקרא רוצח בשגגה. השוגג הזה נמצא בסכנה של פגיעה מצד גואל הדם כמו שכתוב בפסוק: "גֹּאֵל הַדָּם הֵיאָה יָמִית אֶת־הַרֹצֵחַ..." כלומר גואל הדם שהורג קרוב משפחתו של הנרצח בשגגה, נכנסת בו רוח נקמה להרוג את זה שהרג בשגגה. מהי הרוח הזאת?

כותב הרב דסלר שהרוצח בשגגה יש עליו קצת טענה למה לא בדקת את הגרזן לפני שהנפת אותו? או למה זרקת אבן למקום שיש שמה אנשים? השוגג הזה מורה שאין לו כל כך ערך לחיי אדם והדבר גובל ברשלנות! לכן גואל הדם שיחם לבבו יכול לפגוע בו בחזרה.

אחאב חמד לו את כרם נבות היזרעאלי וביקש ממנו למכור או לתת לו את הכרם. נבות סירב, ואיזבל אשתו של אחאב שכרה שני עדי שקר שיעידו לפני הסנהדרין – שנבות קילל אלוקים ומלך. ובאמת כך הם עשו ונמצאה עדותם מכוונת ונהרג נבות על פיהם. ואז איזבל הורתה לבעלה קום ותירש את כרם נבות וכך הוא עשה.

והנה פרצה מלחמה בין ישראל לארם, אמר הקב"ה בשמים – מי יקום ויפתה את אחאב שיצא למלחמה ויפול בחרב ארם. "וַיֵּצֵא הָרוּחַ וַיַּעֲמֵד לְפָנַי ה' וַיֹּאמֶר אֲנִי אֶפְתָּנֶוּ. אמר לו הקב"ה במה תפתנו? אמר לו הרוח – "אֶצְא וְהִיִּיתִי רוּחַ שֶׁקֶר בְּפִי כְּלִבִּי־אֲנִי". גילו לנו חז"ל שהרוח הזאת היתה הרוח של נבות היזרעאלי שלא שקטה ולא נחה עד שנקמה מאחאב שבסופו של דבר יצא למלחמה ונפל בקרב.

ח"ו שהתורה התירה את הרצועה לפגוע באנשים שהרגו בשוגג. אלא גואל הדם הזה נכנסה בו רוח הנרצח כמו שרוחו של נבות נכנסה בפי נביאי השקר של אחאב כדי לפגוע בו.

ורוחו של הנרצח לא נרגעת ולא מתפייסת זמן רב, שהרי סוף סוף היתה כאן רשלנות מצד האיש הפוגע. ולכן הרוצח בשגגה גולה לעיר מקלט ושם כבר לא יכול גואל הדם לפגוע בו.

ועד מתי ישב בערי מקלט? עד מות הכהן הגדול. ואחד הסיבות לכך שהכהן הוא מזרעו של אהרן שאוהב שלום ורודף שלום, כאשר הוא נפטר עולה נשמתו של הכהן רודף השלום ומפייסת את רוחו של הנרצח בשגגה, ואז כבר גואל הדם לא יחם לבבו ויכול הרוצח בשגגה לצאת מעיר המקלט לחופשי.

בימים אלו של "בין המיצרים" צריכים אנו להתחזק בקשר שבין אדם לחברו ולהשתדל רק להיטיב עם החברים ולא לפגוע בהם אפילו בשגגה, ואם העלבנו בטעות ובלי כוונה נשתדל לפייס את חברנו עד שישכח מליבו את הצער שהיה לו. ובזכות זה נזכה לתקן עוון הבית השני – שנאת חנם, ונזכה לבניין בית מקדשנו מתוך אהבת הזולת!

בברכת שבת שלום – אבנר קוואס

אדם אחד כל הזמן היה רב עם אשתו. בשיא הצער, הוא החליט לפנות אל הרב. הרב שמע על הבעיות בין בני הזוג בבית ואמר: "עצתי היא כזו: עליך להתאווור וללכת מידי יום שלושה קילומטרים!" היהודי שמח על הפתרון וקיבל את העצה. לאחר כחודש התקשר אליו הרב לדרוש בשלומו "עצתי עזרה לך? המצב בבית השתפר?", "אין לי מושג", ענה הבעל, "אני כבר 90 קילומטרים רחוק מהבית..."

בדיחה

הצקה ואלימות בין הילדים

הילדים מטבעם טובים שמחים ומאושרים. רוב ההצקות ביניהם נובעות משעמום וחוסר מעש. לעיתים זה נובע מקנאה שנוצרת כתוצאה מתשומת לב שמקבל ילד יותר מהשני, או שהוא רוצה דווקא את הצעצוע שיש לאחיו. מה עושים כאשר יש ילד שמציק באופן קבוע לאחיו הקטן, ואפילו מקלל ומשפיל? נקדים ונאמר שישנה גישה מוטעית שאומרת תנו להם להסתדר אחד עם השני.

גישה זו פסולה משתי סיבות עיקריות: א. ילד שלא בולמים לו את האלימות, עלול להיות אלים וסדיסט. ב. לילדים אין רחמים, והם יכולים לגרום לפגיעה פיזית חמורה גם באיברים עדינים. אם כך, מה עלינו לעשות? ראשית, אסור לנו ההורים להתעלם מאלימות או ממילים לא יפות ולנקוט בסלחנות, אלא להתערב ולעצור את זה מיד.

שנית, כאשר יש אלימות פיזית או מילולית עלינו לנקוט בכלל: 'הפרד ומשול'. זאת אומרת לשלוח כל ילד לפינה אחרת עד שירגעו ולתת להם שהות לחשוב על מעשיהם. שלישית, יש להעסיק את הילדים, בבגת פאזלים, בעבודות יצירה של ציור וכדומה, או לחילופין להפעיל אותם בעבודות בבית. זאת ועוד, אפשר להעניש בצורה מתקנת על ידי כתיבת חיבורים בנושא של 'פה נקי', 'בלי ידיים', 'כבוד החבר'.

ישנו עונש נוסף, שהוא אפקטיבי ביותר - שיטת הקנס. כולנו יודעים שהתורה קנסה את העברייין על עבירות מסוימות כדי להרתיע. תשלום כספי הוא גורם מרתיע, כואב, ומלמד לא לחזור על אותה עבירה. ההורה יתרה בילד המציק: בפעם הבאה שתציק לאחיך, אקח מהמגירה שלך חפץ ואתן לו. אם לאחר ההתראה הילד המשיך להציק לאחיו, יש לממש את ההתראה ולקחת חפץ של המציק ולתת לילד הנפגע. אם גם זה לא עוזר, יש לקחת את הילד הנפגע בליווי ההורה לחדרו של הילד המציק ולתת לילד הנפגע לבחור בעצמו משהו מחפציו של המציק.

בפעם הראשונה, הילד המציק יצעק: לא לא אני אתן לו אני אתן לו... ובאמת, ניתן לו לוותר על משהו שהוא בוחר. במקרי ההצקה הבאים הילד יגיע בליווי ההורה ויבחר לו חפץ אחד שיהיה שלו. כמובן שהילד המציק יצעק ואולי גם יבכה, כי זה יכאב לו מאד, אבל בכך הוא מתחנך להבין שעל מילים או על מכות משלמים. כשיכאב לו 'הכיס' יכאבו לו היד או הפה. אל לנו לחשוש שמא המציק ישנא את אחיו או את ההורה, כי כבר למדנו שכאשר ברור לילד שהוא חצה קו אדום הוא מוכן נפשית לקבל את העונש ובסוף הוא גם מסכים איתו. המרירות הזאת של הפסד ממון או חפצים תלמד את הילד לא להציק יותר.

הערה חשובה: כשילד מקבל מכה מכסא או משולחן לא צריך להרביץ לכסא או לשולחן ולהראות לילד שאנו 'מחזירים' לו, דבר זה מעורר בהם רגשי נקם והם יפנו את זה כלפי חבריהם. הילד נפל, לומר לו: לא נורא זה קורה... וצריך לנחם ולהרגיע.

סיפור לשבת

הגאון הרב יעקב ציון עדס זצ"ל

מעשה ועל דלתו של רבינו התדפק תלמיד חכם צעיר, רבי יהושע פרגי פיטוסי, לימים רבה של צפת, וביקש להיבחן לדיינות. הרב שאל לשמו ומקומו, והבין, שהגיע זה עתה מצפת.

באותם הזמנים נסיעה ממקום למקום, ביחוד כשמדובר ממקום רחוק, לא הייתה דבר של מה בכך, והלה יצא בשעת בוקר מוקדמת כדי להגיע לרבינו. "בוודאי עדיין לא הספקת לאכול ארוחת בוקר ואינני מסכים, שתיבחן אצלי כשאתה רעב", ומיד קם ופנה למטבח לערוך לפניו את השולחן.

כשסיים לשוחח עימו ולתהות על קנקנו, גילה, שמדובר בתלמיד חכם מופלג, ויש לעשות הכול כדי שייבחר לדיינות, הדין אותו למי לגשת ועם מי לדבר, איזה טפסים למלא, ואיזה מיותרים. רגע לפני צאתו לדרך, הרחרר רבי יעקב קלות בשל העובדה, כי הלה לבש בגדים פשוטים ביותר.

"חושבני, שבוועדת הקבלה יש אנשים שמסתכלים על המראה החיצוני. המתן רגע". רבינו נכנס לחדר הפנימי, פשט את גלימתו המכובדת ומצנפתו השחורה והגיש לאורח. "אם תלבש בגדים אלו, הם יהיו לך לעזר". ואכן הלה התקבל לדיינות.

רבינו התגורר בדירה קטנה, שהדלות בלטה בה בכל פינה. גם כאשר ניסו מכריו ומוקיריו להנותו במתנות, שיש בהן מותרות, סירב בכל תוקף. באחת הפעמים אף התבטא ואמר: "לסבי לא היה כלום, לאבי לא היה כלום, ומדוע אתם רוצים להעשיר אותי?".

הוא חי והרגיש, שהעולם הזה פרוזדור, ולכן לא היה חפץ לעשות בו שום דבר המורה על קביעות. אף בזמנים, שרווח לו, ויכול היה להרשות לעצמו יותר מהמינימום, עדיין העדיף להסתפק במועט ואף סירב לעבור לדירה מרווחת והעדיף לעזור לבניו, העוסקים בתורה ולסייע לתלמידי חכמים.

מסופר, שהיה אדם שנהג באורח קבע לקצר את דרכו דרך הבית של רבינו. נכנס מהחצר הקדמית, חצה את הסלון הצר ויצא מהחצר האחורית, מנהג בעל בית! ורבינו החריש בסלחנות ומעולם לא אמר לו מאומה. בהטעימו: "אנחנו רק אורחים בעולם הזה".

פעם אחת יצא רבינו בשעה מוקדמת ביום שישי לרכוש מספר מצרכים לכבוד שבת. בדרך פגש בקשיש בוכה. עצר ושאל לסיבת בכיו. סיפר לו האיש, שעיינו כואבות ואין מי שייקחהו לרופא. רבינו לא היסס, נטלו עימו לרופא העיניים המפורסם ד"ר טיכו והמתין יחד איתו, עד שיגיע תורו. התור היה ארוך ושעות אחדות חלפו, עד שנכנס לרופא, בתום הביקור ליווה רבינו את הזקן לביתו, ורק אז הלך לרכוש את צורכי השבת ושב לביתו.

פעם אחת ניגש אליו אדם עם שלושת ילדיו ואמר בקול: "רבי! אלו שלושת בניך!". וסיפר האיש, כי לאחר שהיה נשוי כעשר שנים ועדיין לא נפקד בפרי בטן פנה לרבינו וסיפר לו, שהחליט לגרש את אשתו. הרב כששמע זאת החל לפייסו ולשכנעו, שיחכה עוד שנה. והוסיף ואמר, כי אביו הגאון המקובל רבי אברהם עדס זצוק"ל היה מתפלל על עקרות, ותפילתו הייתה עושה פירות, ועתה משנסתלק אביו, הוא מבטיח לו, כי כשיבוא לירושלים, יעלה על קברו ויתפלל עליו, שייפקד בבנים ובוודאי שזכות אביו תועיל גם עתה. שמע האיש בקול הרב והמתין ובחסדי ה' נפקד וה' חנן אותו בשלושה בנים בזכות תפילתו של רבינו.

בהיותו נער כבן 16 שנה פרצה מלחמת העולם הראשונה. הרעב בירושלים היה כבד ללא נשוא, אך רבינו עסק בלימוד התורה הקדושה ודבר לא הפריעו. גם לאחר נישואיו כשהיה מטופל בילדים רכים, לא התבטל מלימודו, והיה מנענע את העריסה, כשהגמרא על ברכיו, וידו מלטפת את התינוק. באחת הפעמים סיפר לאביו, שראה את דמות הרמב"ם בחלום, נישק את ידו וקיבל את ברכתו. שאלו אביו: "האם נראה הוא כך וכך?" הופתע הבן ותמה מהיכן ידע. השיב האב, כי בעליית נשמה רואה הוא את דמויות הצדיקים ומכיר את הרמב"ם...

(עין חמד)

"אין זוג לא מוצלח, יש זוג לא מודרך"

האם יש לכם מריבות וויכוחים?
מרגישים שאינכם מתאימים?
הילד שלכם מתחצף?

לייעוץ בנושא שלום בית, חינוך ילדים,
הדרכת חתנים/כלות עם יועצים זוגיים מוסמכים של
ארגון ביתנו החדש הפרוסים בכל רחבי הארץ

חינוך עכשיו - 1599-59-59-39

